

Rätts- och försäkringsfrågor
Pernilla Lundblad
08-700 13 29

Näringsdepartementet
Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö
Departementssekreterare John Pettersson

Arbetsgivarverkets synpunkter på Kommissionens meddelande om arbetstidsdirektivet m.m.

Arbetsgivarverket har beretts tillfälle att inkomma till Näringsdepartementet med synpunkter på Kommissionens meddelande rörande översyn av direktivet 93/104/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden, som underlag till regeringens svar till Kommissionen. Nedan lämnar Arbetsgivarverket principiella synpunkter på arbetstidsdirektivets implementering samt ger sin syn på de frågor Kommissionen velat få belysta i fråga om arbetstidsdirektivets kommande översyn.

Allmänna synpunkter på arbetstidsdirektivets implementering

Det finns skäl att inledningsvis betona Arbetsgivarverkets principiella uppfattning i fråga om hur arbetstidsdirektivet bör implementeras i svensk rätt. De möjligheter som finns i direktivets artikel 17 att avvika eller göra undantag från direktivets reglering gäller för stora delar av den statliga verksamheten, bl.a. polisväsende, försvar, kommunikation, transport och luftfart. Arbetsgivarverkets uppfattning är att det är av största vikt att dessa undantag tas in i arbetstidslagen som uttryckliga undantag även från den svenska arbetstidsregleringen när direktivet genomförs i svensk lagstiftning. En förhållandevis stor del av de statliga verksamheter som omfattas av direktivets undantag kräver också bemanning på andra tider än kontorstid och det är därför viktigt att dessa verksamheter kan anpassa arbetstiden efter verksamhetens krav för att på bästa sätt kunna genomföra sina av riksdag och regering givna uppdrag.

Översynen av arbetstidsdirektivet

Referensperioden

Arbetsgivarverket anser att de referensperioder för beräkning av veckoarbetstid som anges i direktivet bör göras så långa som möjligt. En god utgångspunkt skulle vara om direktivet angav en generell beräkningsperiod på 12 månader vilken skulle kunna utsträckas ytterligare genom lagstiftning eller kollektivavtal. Tolkningen av arbetstidsbegreppet i SIMAP- och Jaegerdomarna gör det nödvändigt med en längre referensperiod än vad som nu är fallet för att vissa statliga verksamheter skall kunna klara sin kompetensförsörjning.

Arbetstidsbegreppet efter SIMAP- och Jaegerdomarna

För att mildra konsekvenserna av SIMAP- och Jaegerdomarna, förespråkar Arbetsgivarverket ett arbetstidsbegrepp som inte omfattar passiv jourtid. Ett sätt att uppnå

detta är att i direktivet uttryckligen ange att passiv jourtid inte skall räknas som arbetstid. Ett annat är att tillskapa ett särskilt begrepp för passiv jourtid och klargöra att detta faller utanför arbetstidsbegreppet.

De nämnda domarna och tolkningen av arbetstidsbegreppet får konsekvenser för bl.a. försvaret, polisen, kustbevakningen, kriminalvården och statens institutionsstyrelse.

Möjligheten till opt-out

Arbetsgivarverket anser, mot bakgrund av arbetstidsdirektivets nuvarande utformning i kombination med EG-domstolens tolkning av arbetstidsbegreppet, att det är önskvärt att den s.k. opt out-möjligheten i direktivet behålls. Detta är särskilt viktigt i det fall de referensperioder som anges i direktivet inte förlängs.

Möjligheten att förena arbete och familjeliv

Det bästa sättet att inom staten lösa problem i fråga om möjligheterna för arbetstagarare att förena arbete och familjeliv är, enligt Arbetsgivarverkets uppfattning, att Arbetsgivarverket tillsammans med sina motparter på det statliga avtalsområdet i största möjliga utsträckning tillåts finna balanserade, nationellt och lokalt anpassade lösningar inom ramen för gällande svensk lagstiftning rörande jämställdhet och föräldraledighet samt de statliga kollektivavtalen.

Hur frågorna kan hanteras gemensamt och balanserat

De frågor som berörs ovan hanteras på bästa sätt genom att de nationella arbetsmarknadsparterna tillåts finna nationella och lokala lösningar som för varje enskild verksamhet uppfyller dels verksamhetens krav, dels individens behov.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Birgitta Isaksson Pérez. I den slutliga handläggningen deltog chefjurist Karl Pfeifer och arbetsrättsjurist Pernilla Lundblad, den senare som föredragande.

Birgitta Isaksson Pérez

Pernilla Lundblad